

fost kull wiehed jew waħda li huma għajenin mit-twegħir tal-hajja tal-lum, li xebghu mill-qerq, mill-ghira u mill-qilla li qegħdin jahkmu fuq l-ingiba tal-kotra, u għalhekk dawn in-nies hassew li għandhom jinzedew b'din it-tqanqila meraviljuża biex jagħtu lill-hajja xejra għida u lid-din'a sura hanina.

Mela dan hu l-hin li jistedinna biex infarfru l-bruda minn fuqna, u dan hu l-waqt li fih għandna mmiddu idejna lejn xulxin b'sinjal ta' hbiberija; imma għandna naghmlu hekk mhux biss ma' dawk li huma magħra u jaħsbu bħana, iżda wkoll ma' dawk li huma misfrudin minna u l-haga ma jifhmuhex bħalna.

Din ix-xejra ta' paċi u fiduċja tghodd għal kull ġens ta' poplu u għal kull klassi ta' nies, tghodd għalina tal-Akkademja u għall-ghajdjet u xirkiet oħra. S'issa b'xorti hażina, hafna ma fehmunex u għandna mnejn aħna anqas għarafna x'kien sewwa l-ħsieb tagħhom; hana għandhom it-tajjeb tagħhom bħalma aħna għandna t-tajjeb tagħna u din it-tjubija tat-tnejn imissha sservi ta' kalamita biex tiggħidna lejn xulxin. Mela nħallu t-tgemgim, nieqfu mit-tmaqdir, nagħrafu lilna nfusna, nemmnu fil-ġid u s-sewwa li għalihom qegħdin inħabirku aħra u l-oħrajn bħalna, u hekk nixxierku flimkien u nimxu l-quddiem bil-qawwa u bil-għaqal, lejn l-ideal komuni; ir-rizq u l-barka ta' Malta u l-ilsien tagħha.

"BEL ESPRIT"

Ta' GUZE' GALEA

Mhux għalxejn m'd-din'a kollha
L-isem tiegħek hu miqjum
Hena għall-qlub, faraġ għar-ruh
Kif kont dejjem, int illum.

Bl-oħla ġmiel imzejjen wiċċek
Ta' lwien sbieħ jilma b'd-dija;
Qisu ġilju kollu bjuda,
Qisu warda hamranija.

Nar ta' seher jien nisthajlek
Li tal-qerq il-kesħa jbiegħed
U l-imħabba nissel f'ghajrek.

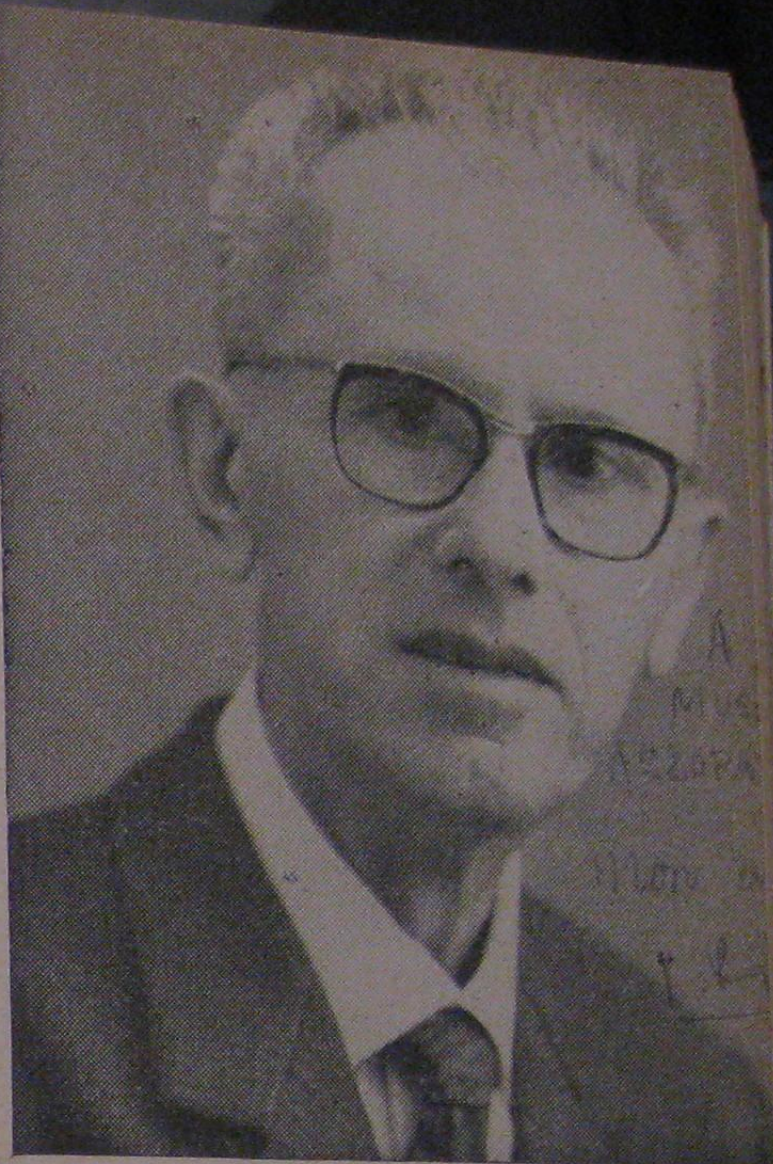
Rawk in-nies minn kullimkien,
Hemm fil-ġholi fe'n int qiegħed
Tmexxi u thares mit-telfien.

Fil-10 tax-xahar ta' April li għadda waslilna l-aħbar kerha u ta' swied il-qalb li l-ħabib tagħna LAURENT ROPA, li miegħu kellna rabta għażiża bħala bniedem li għamel ġieħ lil Art Twelidu u l-İlsien Malti bil-kitba tiegħu, miet fid-29 ta' Marzu fid-dar tiegħu Place (Sarthe), Franza, fil-ghomor ta' 76 sena wara marda kiefra li kien ilu jibati biha minn xi tliet snin b'mod li, ma' tul iż-żmien kollu, għenet mewtitlu i-ħegga ta' moħħu u waqqfitu mill-ħidma letterarja tiegħu.

Ropa fi tfulitu studja fl-Ecole Normale ta' Kostantina (fl-Alġerija) sakemm beda jgħallhem fl-Iskejjel tal-Gvern Franciż. Serva ta' Fizzjal fir-rigment taż-Żwavi żmien il-Gwerra l-Kbira tal-1914-1918, u kien ferut. Wara l-Gwerra, għex fi Franza fe'n laħaq Direttur ta' l-iskola Pubblika tad-Distrett ta' Sillè-le-Guillaume (Sarthe).

Lil Ropa, li kien ilu marbut mal-Għaqda minn xi 33 sena 'l hawn b'rabta ta' hbiberija kulturali tal-İsien Malti, aħna konna sirna nafuh l-ewwel darba bħala kittieb ta' l-ewwel rumanz tiegħu "Le Chant de la Noria" b'argument ta' hajja bidwija ta' emigranti Maltin fl-Alġerija, imbagħad bħala kittieb ta' versi bil-Franċiż li bihom fisser il-ġmiel tal-poezija Maltija ta' xi poeti Maltin. Isem Ropa bħala poeta mill-aħjar kien deher għall-ewwel fl-1932 fil-ktieb li kien hareġ l-Editur Albert Messein bl-isem ta' *Antologie Des Poètes Neo-Classiques* fejn, fost poeziji ta' kittieba oħra, hemm sitta ta' Ropa, b'waħda li kien kiteb meta kien għad kellu xi erbatax-il sena.

Bħala kittieb ta' proża dissertatorja kien għamel isem ukoll fl-istudji kritiċi tiegħu, l-iktar dwar il-lingwistika, fil-*Parenthese*, kif ukoll f'*La Grande Revue* (1935) bl-artiklu tiegħu "Malte et sa Littérature", fe'n, wara xi tagħrif fuq fuq ta' l-İstorja ta' Malta u l-Maltin, wera l-isvilupp letterarju tal-Malti b'x-xogħlijiet ta' kittieba ta' proża u versi, u fejn, fl-istess rivista, dehret ukoll, ma' dak l-artikolu, mill-pinna tiegħu, traduzzjoni bil-Franċiż tal-poezija "Non Omnis Moriar" ta' Dun Karm.

IL-MEWT TA'
LAURENT ROPA